

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 22 Μαρτίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος – Εισηγήτρια και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 09.05.2022 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 657/10.05.2022 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα») που εδρεύει στον ..., επί της ... αριθμός ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, σε συμμόρφωση με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων με αριθμό 13/2023, η οποία εκδόθηκε επί της αίτησης ακύρωσης και αναστολής της προσφεύγουσας με αριθμό ΑΚ81/08.07.2022.

-Κατά του ..., (εφεξής η αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

-Και τις παρεμβάσεις:

(α) με ημερομηνία 18.05.2022 της εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στο ... (...) επί της ... και εκπροσωπείται νόμιμα (στο εξής «η πρώτη παρεμβαίνουσα»).

(β) με ημερομηνία 19.05.2022 της εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στον ..., οδός ... αριθμός ... και εκπροσωπείται νόμιμα (στο εξής «η δεύτερη παρεμβαίνουσα»).

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση των παρακάτω αποφάσεων του Ειδικού Επταμελούς Οργάνου της ... του ... του ...:

(i) της απόφασης με αριθμό 13207/9.3.2022 κατά το μέρος αυτής με το οποίο:

- για το Τμήμα 2 και το Τμήμα 9, έκρινε μη παραδεκτή την τεχνική προσφορά της,

- για τα τμήματα 1,3 και 6, έκανε αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας «...»,

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

- για το τμήμα 9, έκανε αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας «...» και
- για το Τμήμα 4, έκανε αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας «...» καθώς και των οικείων Πρακτικών της Επιτροπής του διαγωνισμού, που εγκρίθηκαν με τις παραπάνω πράξεις και

(ii) της απόφασης με αριθμό 20641/14.4.2022, κατά το μέρος αυτής με το οποίο:

- κήρυξε άγονο το διαγωνισμό για το Τμήμα 2,
- ανακήρυξε οριστική ανάδοχο την εταιρεία «...» για τα τμήματα 1, 3 και 6,
- ανακήρυξε οριστική ανάδοχο την εταιρεία «...» για το τμήμα 9,
- ανακήρυξε οριστική ανάδοχο την εταιρεία «...» για το Τμήμα 4, καθώς και των οικείων Πρακτικών της Επιτροπής του διαγωνισμού, που εγκρίθηκαν με τις παραπάνω πράξεις

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 797,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία των Τμημάτων, για τα οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι των Τμημάτων 1,2,3,4,6 και 9 συνολικής εκτιμώμενης αξίας 159.274,17 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με τη Διακήρυξη της ... του ... του .... με αριθμό .../07.09.2021 προκηρύχθηκε ανοιχτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων του αρ. 5 ν.4412/2016 (εκτιμώμενης αξίας 245.161, 29 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.) με αντικείμενο την προμήθεια «...» στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «...» υποδιαιρούμενος σε 11 Τμήματα. Κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής ανά τμήμα και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

01.11.2021 και ώρα 03.00 μ.μ. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 14.09.2021 (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α ....

3. Η προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορές για τα Τμήματα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 και 11. Το ειδικό επταμελές όργανο της ... του ... της αναθέτουσας αρχής, με την 13207/09.03.2022 απόφασή του, κατόπιν έγκρισης των οικείων πρακτικών της Επιτροπής του Διαγωνισμού, μεταξύ άλλων, απέρριψε την τεχνική προσφορά της αιτούσας όσον αφορά: (α) στα τμήματα 2 και 9, για τα οποία ανακήρυξε προσωρινούς αναδόχους τις εταιρείες «...» και «...» αντίστοιχα, (β) στα τμήματα 1, 3 και 6 για τα οποία ανακήρυξε προσωρινή ανάδοχο την εταιρεία «...» και (γ) στο Τμήμα 4, για το οποίο ανακήρυξε προσωρινή ανάδοχο την εταιρεία «...», ενώ στη συνέχεια το ίδιο όργανο με την 20641/14.04.2022 απόφασή του, κατακύρωσε στους προσωρινούς αναδόχους τα παραπάνω τμήματα του διαγωνισμού και κήρυξε άγονο το διαγωνισμό ως προς το τμήμα 2.

4. Η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις του Ειδικού Επταμελούς Οργάνου της ... του ... του ... με αρ.13207/9.3.2022 και με αρ. 20641/14.4.2022 κοινοποιήθηκαν μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 28.04.2022.

6. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017, κατατέθηκε παραδεκτά και εμπρόθεσμα στις 09.05.2022, ημέρα Δευτέρα, επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά την εκπνοή της οριζόμενης δεκαήμερης προθεσμίας σε εξαιρετέα ημέρα, δηλαδή την Κυριακή 08.05.2022.

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

7. Με την Πράξη του Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου με αριθμό 972/2022 ορίσθηκε εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης στις 10.06.2022, κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να καταθέσει τις απόψεις της, πλην όμως η υπό εξέταση προσφυγή απορρίφθηκε σιωπηρά στις 30.06.2022 λόγω άπρακτης παρέλευσης της εικοσαήμερης προθεσμίας για την έκδοση απόφασης από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ..

8. Η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων την ΑΚ81/08.07.2022 αίτηση ακύρωσης και αναστολής επί της οποίας εκδόθηκε η με αριθμό 13/2023 απόφαση του ανωτέρω δικαστηρίου η οποία επιδόθηκε στη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ στις 03.03.2023 και με την οποία ακυρώνεται η σιωπηρή απόρριψη της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. και αναπέμπεται η υπόθεση στην τελευταία με σκοπό να εξετάσει την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή και να εκδώσει αιτιολογημένη απόφαση επί αυτής.

9. Με την Πράξη του Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου με αριθμό 413/2023, ορίσθηκε εκ νέου εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης της υπό εξέταση προσφυγής.

10. Η αναθέτουσα αρχή κατέθεσε εμπρόθεσμα στις 25.05.2022 τις απόψεις της με αριθμό πρωτ. 27467/24.05.2022 με τις οποίες ζητά αφενός να γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή κατά το σκέλος που στρέφεται κατά της εταιρείας «...» για την (α) μη προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας» και (β) μη προσκόμιση ενιαίου πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας και αφετέρου να απορριφθεί η προδικαστική προσφυγή κατά τους λοιπούς λόγους αυτής.

11. Η πρώτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε παραδεκτά στις 18.05.2022 την παρέμβασή της με όμοια ημερομηνία, την οποία η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στις 19.05.2022 προς όλους τους συμμετέχοντες.

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

12. Η δεύτερη παρεμβαίνουσα κατέθεσε παραδεκτά στις 19.05.2022 την παρέμβασή της με όμοια ημερομηνία, την οποία η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στις 20.05.2022 προς όλους τους συμμετέχοντες.

13. Η προσφεύγουσα κατέθεσε παραδεκτά στις 30.05.2022 το Υπόμνημά της με όμοια ημερομηνία επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας.

14. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του πδ 39/2017 προβλέπεται ότι: *«Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».*

15. Η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.).

16. Με τον **πρώτο προβαλλόμενο λόγο** η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ανάδειξης της διαγωνιζόμενης εταιρείας «...» ως προσωρινής αναδόχου για τα τμήματα 1, 3, 6 του διαγωνισμού ισχυριζόμενη ότι: α. Κατά παράβαση του όρου 2.1.5. της Διακήρυξης, στην εγγύηση συμμετοχής της παραπάνω εταιρείας δεν αναγράφεται η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, αλλά ούτε και ο αριθμός ΕΣΗΔΗΣ και ως εκ τούτου η συμμετοχή της έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη καθόσον δεν πληρούνται οι ελάχιστες

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

προϋποθέσεις που θέτει η Διακήρυξη, β. Κατά παράβαση του όρου 2.4.6. της Διακήρυξης προσκόμισε ελλιπές και αντιφατικό ΕΕΕΣ διότι: αν και δηλώνει καταφατικά (ΝΑΙ) ότι είναι σε θέση να προσκομίσει ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα στη συνέχεια δηλώνει αποφατικά (ΟΧΙ) στην ερώτηση αν τα έγγραφα της ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας διατίθενται ηλεκτρονικά και επομένως, δεδομένου ότι τα έγγραφα αυτά εκδίδονται μόνο ηλεκτρονικά, οι σχετικές δηλώσεις στο ΕΕΕΣ είναι μεταξύ τους αντιφατικές και επιπλέον διότι δηλώνει εσφαλμένα ως εκπρόσωπο της εταιρείας μόνο τον κ. ... (βλ. ΕΕΕΣ, ΜΕΡΟΣ II, παρ. Β), ενώ την εκπροσώπηση της εταιρείας έχουν αναλάβει αμφότεροι οι κ. ... και ... όπως προκύπτει από την υποβληθείσα νομιμοποίηση της διαγωνιζόμενης εταιρείας βάσει του όρου Β6 του άρθρου 2.2.9. και άρα με δεδομένο ότι η ερώτηση στο ΕΕΕΣ αφορά στη δήλωση των νόμιμων εκπροσώπων της εταιρείας και όχι των νομίμως εξουσιοδοτούμενων προσώπων προς υποβολή προσφοράς στο διαγωνισμό, οι παραπάνω δηλώσεις καθίστανται ελλιπείς και αντιφατικές και γ. Στην τεχνική προσφορά της πιο πάνω εταιρείας και συγκεκριμένα στο Τμήμα 1 «Κάσκες Εικονικής Πραγματικότητας», παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στην τιμή αγοράς των ειδών μέσω ενεργής παραπομπής στο καλάθι αγορών κατά παράβαση της αρχής της μυστικότητας των οικονομικών προσφορών έως το άνοιγμά τους. Ομοίως, κατά παράβαση της αρχής της μυστικότητας, στο Τμήμα 6, «Συσκευές ανίχνευσης Κίνησης Οφθαλμών», είδος 1, Συσκευή/πλατφόρμα ανίχνευσης κίνησης οφθαλμών τύπου γυαλιών τεμ. 2, επί του κατατεθειμένου τεχνικού φυλλαδίου αναγράφονται οι τιμές πώλησης των προσφερόμενων ειδών. Επιπλέον, στην τεχνική προσφορά παρατίθενται οι διαδικτυακοί σύνδεσμοι που οδηγούν απ' ευθείας στο καλάθι αγορών του ιστότοπου της προμηθεύτριας εταιρείας, με αποτέλεσμα να αποκαλύπτεται η τιμολόγηση των προσφερόμενων ειδών κατά παράβαση της αρχής της μυστικότητας των οικονομικών προσφορών έως το άνοιγμά τους.

17. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις ισχυρίζεται ότι οι παραπάνω ισχυρισμοί είναι αβάσιμοι, αντιτάσσοντας τα εξής:

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

17.α. Ως προς τον (α) ισχυρισμό, μόνη η παράλειψη αναγραφής επί των κατατεθεισών εγγυητικών επιστολών της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών και του αριθμού ΕΣΗΔΗΣ δεν αρκεί για να θέσει σε αμφιβολία τις εγγυήσεις του ... που χορηγήθηκαν για τον διαγωνισμό, διότι από το περιεχόμενο των κατατεθεισών εγγυητικών επιστολών, το οποίο περιέχει ορθά όλα τα κατ' ελάχιστον στοιχεία του άρθρου 2.1.5. της Διακήρυξης, προκύπτουν με σαφήνεια και χωρίς καμία αμφιβολία τα στοιχεία του επίμαχου διαγωνισμού και δεν γεννάται αμφιβολία ως προς το αντικείμενό τους.

17.β. Ως προς τον (β) ισχυρισμό η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι, σε αντίθεση με τα όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα το ΕΕΕΣ της «...» είναι ορθά συμπληρωμένο. Και αυτό γιατί, σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)» διευκρινίζεται ότι στο ΜΕΡΟΣ II, παρ. Α. «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» του ΕΕΕΣ, το ερώτημα αν ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής, εξειδικεύεται στα υποερωτήματα (α) έως (ε). Δηλαδή, τα υποερωτήματα (α) έως (ε) συναρτώνται με το βασικό ερώτημα εγγραφής του οικονομικού φορέα σε εθνικό σύστημα προεπιλογής και καθίστανται ανυπόστατα όταν το βασικό ερώτημα απαντηθεί αποφαστικά, δηλώνοντας «ΟΧΙ». Περαιτέρω, λόγω απουσίας εθνικού συστήματος προεπιλογής καθόσον δεν υφίσταται εθνικός επίσημος κατάλογος του άρθρου 83 του ν.4412/2016, δεν συντρέχει περίπτωση να δηλωθεί καταφατική απάντηση στο ερώτημα αυτό από οποιονδήποτε ημεδαπό οικονομικό φορέα, πλην όσων περιέχονται σε επίσημους καταλόγους άλλης χώρας. Ενόψει των παραπάνω, η διαγωνιζόμενη εταιρεία ορθά απάντησε «ΟΧΙ» στο κύριο ερώτημα, τα δε, υποερωτήματα (α) έως (ε) λόγω της αρνητικής απάντησης στο κύριο ερώτημα ματαιώνονται, ενώ οποιαδήποτε απάντηση σε αυτά δεν ασκεί επιρροή στην ορθή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ αναφορικά με την τήρηση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων διότι αυτές απαντώνται στο πεδίο «Β: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης».

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

Επιπλέον, επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου ισχυρισμού της προσφεύγουσας κατά της «...» η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει ότι σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)» διευκρινίζεται ότι στο ΜΕΡΟΣ II, παρ. Β «Πληροφορίες σχετικά με τους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα» του ΕΕΕΣ αναγράφονται τα στοιχεία του προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας υποβάλλεται το ΕΕΕΣ, είτε με βάση τα νομιμοποιητικά έγγραφα του οικονομικού φορέα (π.χ καταστατικό/ΦΕΚ), είτε με βάση ειδική εξουσιοδότηση εκ μέρους του οικονομικού φορέα, η οποία καλύπτει τη συγκεκριμένη διαδικασία. Το πρόσωπο, το όνομα του οποίου θα συμπληρωθεί στην ενότητα αυτή δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με το πρόσωπο που υποχρεούται να υπογράψει το Μέρος VI του ΕΕΕΣ, και η μη ταύτιση των προσώπων αυτών δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο αποκλεισμού του οικονομικού φορέα. Μετά τα παραπάνω και σύμφωνα με το προσκομισθέν καταστατικό της εταιρείας σε συνδυασμό με την εξουσιοδότηση εκπροσώπησης του εταίρου ..., η αναγραφή του ... ως εκπροσώπου της εταιρείας στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ είναι ορθή και δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο αποκλεισμού.

17.γ. Ως προς τον (γ) ισχυρισμό, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι μετά την αντικατάσταση του άρθρου 100 του Ν. 4412/2016 από το άρθρο 40 του Ν. 4782/2021 η διαδικασία αξιολόγησης προσφορών αναμορφώθηκε καθόσον η Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού έχοντας ταυτόχρονη πρόσβαση τόσο στις τεχνικές όσο και στις οικονομικές προσφορές, προβαίνει στην έκδοση μιας απόφασης δυνάμει της οποίας επικυρώνονται αμφότερα τα πρακτικά αξιολόγησης ήτοι (α) των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών και (β) των οικονομικών προσφορών. Ως εκ τούτου, ο σχετικός ισχυρισμός ότι παραβιάστηκε η αρχή της μυστικότητας προβάλλεται ανεπίκαιρα και θα πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος.

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

18. Μετά τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης επί των παραπάνω λόγων της προσφυγής γίνονται δεκτά τα εξής:

18.α. Ως προς τον (α) ισχυρισμό, με τον οποίο η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι εσφαλμένα η αναθέτουσα αρχή έκανε δεκτή τη συμμετοχή της «...» αν και η εγγυητική επιστολή δεν περιείχε τα απαραίτητα στοιχεία εκ του νόμου διότι δεν ανέγραφε καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών του διαγωνισμού κατά παράβαση του αρ. 72 ν. 4412/2016 καθώς και του όρου 2.1.5 της Διακήρυξης, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι αυτός προβάλλεται αβάσιμα. Και αυτό γιατί η «...» κατέθεσε για τα επίμαχα Τμήματα εγγυητικές επιστολές του ... (βλ. αρχεία «Εγγυητική Συμμετοχής Τμήμα 1.pdf», «Εγγυητική Συμμετοχής Τμήμα 3.pdf» και «Εγγυητική Συμμετοχής Τμήμα 6.pdf») στην οποία αναγράφονται με σαφήνεια όλα τα στοιχεία του επίμαχου διαγωνισμού. Και ναι μεν, όπως έχει κριθεί, η μη συμμόρφωση της εγγυητικής επιστολής προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης καθιστά αυτήν απαράδεκτη και επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του υποψηφίου οικονομικού φορέα στο σύνολό της, εφόσον η εγγυητική επιστολή συμμετοχής δεν πληροί τους ουσιώδεις όρους που τέθηκαν στην διακήρυξη (Πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 259/2011, 386/2009, 803/2008, 487/1998, ΓνΝΣΚ 356/2003, πρβλ. ΣτΕ 600/2011), ωστόσο οι πλημμέλειες της εγγυητικής επιστολής είναι ουσιώδεις, όταν από το περιεχόμενό της καταλείπονται αμφιβολίες σχετικά με την έκταση της δέσμευσης του εγγυητή. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν ελλείπει παντελώς η μνεία ενός από τα απαραίτητα για το κύρος της εγγυητικής επιστολής στοιχεία ή κάποιο από τα στοιχεία αυτά παρατίθεται, από πρόδηλη γραφική παραδρομή, κατά τρόπο μερικώς ανακριβή, η πλημμέλεια αυτή θεωρείται επουσιώδης και δεν καθιστά απαράδεκτη την προσφορά, εφόσον από το συνδυασμό των λοιπών μνημονευόμενων στην εγγυητική επιστολή στοιχείων προκύπτει, κατά τρόπο μη επιδεχόμενο εύλογη αμφιβολία, ότι η παρασχεθείσα εγγυητική επιστολή αφορά πράγματι στην προκηρυχθείσα υπηρεσία (βλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. 3148/2012, Ελ. Συν. Τμήμα VI 1330/2018). Η δε καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιώδης πλημμέλεια. Και αυτό γιατί, εφόσον

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

στην προσκομισθείσα εγγυητική επιστολή από την παρεμβαίνουσα αναφέρεται σαφώς και ρητά ο διαγωνισμός για τον οποίο αυτή εκδόθηκε, δεν υπάρχει αμφιβολία ως προς την αιτία έκδοσής της (βλ. Ελ. Συν. Κλιμάκιο Ζ' Πράξη 242/2018). Επομένως, δεν μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι δημιουργείται ζήτημα ταυτοποίησης της δοθείσας εγγύησης ή κώλυμα κατάπτωσης αυτής υπέρ της αναθέτουσας αρχής, εφόσον συντρέξει λόγος (βλ. και ΑΕΠΠ 776/2021, σκ. 47). Επίσης, η χρησιμότητα αναγραφής της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών περιορίζεται στον καθορισμό της ισχύος της εγγυητικής επιστολής, η οποία στην προκειμένη περίπτωση ρητά και με σαφήνεια αναγράφεται. Κατά συνέπεια, η έλλειψη του στοιχείου αυτού στο κείμενο της εγγυητικής επιστολής δεν μπορεί άνευ ετέρου να οδηγήσει την προσφορά της παρεμβαίνουσας σε απόρριψη, καθώς εξακολουθεί να καθορίζεται με ακρίβεια η έκταση της ευθύνης του εκδότη της και να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο προσκομίστηκε (βλ. Ελ. Συν. Κλιμάκιο ΣΤ' Πράξη 423/2018). Ούτε και μπορεί να υποστηριχθεί ότι η μη αναφορά στοιχείου που υποχρεωτικά αποτελεί το ελάχιστο περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής δεν μπορεί να θεωρηθεί επουσιώδης πλημμέλεια (βλ. ενδεικτικά Πράξη Ε' Κλιμακίου ΕλΣυν 366/2018 και ΑΕΠΠ 102/2017 σχετικά με τη αναγραφή του ΑΦΜ, ΕΑ ΣΤΕ 292/2010 και 307/2006 σχετικά με τον αριθμό της Διακήρυξης, ΑΕΠΠ 548/2020, ΑΕΠΠ 776/2021, σκ. 47). Συνεπώς, ο υπό κρίση ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

18.β. Ως προς τον (β) ισχυρισμό, γίνεται δεκτό ότι ορθά η αναθέτουσα αρχή αποδέχτηκε την προσφορά της διαγωνιζόμενης εταιρείας, «...», καθώς η τελευταία συμπλήρωσε τα αμφισβητούμενα πεδία του ΕΕΕΣ ορθά και σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)», όπως ορθά ισχυρίζεται και η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η «...» έχει δεσμευθεί ως προς την μη ύπαρξη εκκρεμών φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων στο ειδικό για τα θέματα αυτά Μέρος III Β' του ΕΕΕΣ «Λόγοι Αποκλεισμού» και έχει επίσης δεσμευθεί σχετικά με την προσκόμιση των απαιτούμενων πιστοποιητικών στο Μέρος VI

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

«Τελικές Δηλώσεις». Ως τούτου, ο υπό κρίση ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος. Επίσης, ως αβάσιμος απορρίπτεται και ο ισχυρισμός κατά τον οποίο δεν έχει δηλωθεί ορθά η εκπροσώπηση της «...» στο ΕΕΕΣ που αυτή υπέβαλε, καθώς σε αντίθεση με τα όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ακολουθήθηκαν τα οριζόμενα στην κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., η δε παροχή εξουσιοδότησης προς τον κ. ... για την εκπροσώπηση της εταιρείας στον επίμαχο διαγωνισμό προκύπτει από την κατατεθείσα σχετική Υπεύθυνη Δήλωση (βλ. αρχείο «Εξουσιοδότηση εκπροσώπησης.pdf»).

18.γ. Ως προς τον (γ) ισχυρισμό της προσφεύγουσας, γίνεται δεκτό ότι, όπως ορθά ισχυρίζεται και η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, δεν συντρέχει περίπτωση παραβίασης της αρχής της μυστικότητας ούτε και αποκάλυψη πληροφοριών και στοιχείων τιμολόγησης από το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς. Και τούτο, διότι, ναι μεν με τη νέα διαδικασία του άρθρου 100 ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4782/2021, η αξιολόγηση του φακέλου προσφοράς εξελίσσεται σε δύο στάδια με τα αντίστοιχα πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού, ήτοι στο στάδιο του ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικών προσφορών και στο στάδιο ελέγχου των οικονομικών προσφορών. Ωστόσο, δεδομένου ότι κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή και από το άρθρο 3.1.1 της Διακήρυξης προβλέπεται ταυτόχρονη αποσφράγιση των δύο υποφακέλων, δεν νοείται στην προκείμενη περίπτωση εφαρμογή της αρχής της μυστικότητας των οικονομικών προσφορών, αφού η Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού έχει ταυτόχρονη πρόσβαση τόσο στις Τεχνικές όσο και στις Οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός της προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

19. Με τον **δεύτερο προβαλλόμενο λόγο της προσφυγής**, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απόφασης ανάδειξης της διαγωνιζόμενης εταιρείας «...» ως οριστικής αναδόχου για τα τμήματα 1, 3, 6 του διαγωνισμού ισχυριζόμενη ότι κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης, η παραπάνω εταιρεία κατά το στάδιο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης: **(α)** δεν προσκόμισε το απαιτούμενο από τη διακήρυξη αποδεικτικό φορολογικής

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

ενημερότητας γενικής χρήσης, χρονικής ισχύος καλύπτουσας τόσο το διάστημα υποβολής της προσφοράς όσο και της διεξαγωγής του διαγωνισμού, **(β)** δεν προσκόμισε το απαιτούμενο από τη διακήρυξη ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τρεις μήνες από την υποβολή του, **(γ)** προσκόμισε τέσσερις (4) υπεύθυνες δηλώσεις του κ. ... χωρίς όμως να φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή παρά μόνο τη βεβαίωση γνησίου υπογραφής από το e-gov.

20. Επί των παραπάνω προβαλλόμενων ισχυρισμών η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, συνομολογεί ως βάσιμους τους παραπάνω υπό 19.(α) και (β) ισχυρισμούς αποδεχόμενη ότι: τα κατατεθέντα πιστοποιητικά φορολογικής ενημερότητας καλύπτουν το χρονικό διάστημα από 21-09-2021 έως 21-10-2021 και από 12-11-2021 έως 12-12-2021, ενώ δεν έχει κατατεθεί πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας το οποίο να καλύπτει το χρόνο υποβολής της προσφοράς, ήτοι 01.11.2021, κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης, καθώς και ότι η διάρκεια ισχύος του υποβληθέντος με ημερομηνία 02-12-2021 πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας είχε λήξει και δεν κάλυπτε το χρονικό διάστημα υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ήτοι μετά την 10-03-2022, ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης. Η προσκομισθείσα από την διαγωνιζόμενη εταιρεία αίτηση έκδοσης πιστοποιητικού φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο ..., με ημερομηνία 16-03-2022, μετά της με ημερομηνία 20-03-2022 υπεύθυνης δήλωσης αποστολής του πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας κατά την έκδοσή του, δεν μπορούν να καλύψουν την πλημμέλεια του ανωτέρω πιστοποιητικού δίχως να έχει προηγηθεί πρόσκληση από την αναθέτουσα αρχή για συμπλήρωση υποβληθέντων δικαιολογητικών και αίτημα χορήγησης παράτασης από τον προσωρινό ανάδοχο σύμφωνα με το άρθρο 3.2 της διακήρυξης σε συνδυασμό με το άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Σχετικά δε με τον ισχυρισμό περί ελλείψεως ψηφιακής υπογραφής στις τέσσερις υπεύθυνες δηλώσεις της «...», η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι αυτός προβάλλεται αβάσιμα, καθώς η τελευταία υπέγραψε ψηφιακά το ΕΕΕΣ, τη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, την τεχνική και οικονομική προσφορά

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

εκπληρώνοντας έτσι την υποχρέωση επίθεσης ψηφιακής υπογραφής σε συγκεκριμένα έγγραφα σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη.

21. Μετά τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης επί των παραπάνω λόγων προσφυγής γίνονται δεκτά τα εξής:

Ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας, με τον οποίο προβάλλεται η μη προσήκουσα υποβολή φορολογικής ενημερότητας, η οποία να καλύπτει και το χρόνο υποβολής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας «...» γίνεται δεκτό ότι αυτός προβάλλεται βάσιμα, όπως άλλωστε συνομολογεί και η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της. Ειδικότερα, η «...» υπέβαλε την προσφορά της στις 01.11.2021 και μετά από σχετική κλήση της αναθέτουσας αρχής υπέβαλε και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης στις 20.03.2022. Μεταξύ αυτών κατέθεσε και τα απαιτούμενα αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας (βλ. αρχεία με τις ονομασίες «B1.β1 Φορολογική ενημερότητα έως 11-5-2022.pdf», «B1.β1.α Φορολογική ενημερότητα από 21-9-2021 έως 21-10-2021.pdf» και «B1.β1.β Φορολογική ενημερότητα από 12-11-2021 έως 12-12-2021.pdf») εκ των οποίων ωστόσο κανένα δεν ανάγεται στο χρόνο υποβολής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, κατά παράβαση των όσων ορίζονται στον όρο 2.2.9.2 B1 β' της Διακήρυξης, στον οποίο μάλιστα υπάρχει και ρητή αναφορά κατά την οποία *«Λαμβανομένου υπόψη του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος των πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι. Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του παρόντος άρθρου από τον προσωρινό ανάδοχο, μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ»*. Κατά συνέπεια, εσφαλμένα έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της «...», καθώς οι κατατεθείσες φορολογικές ενημερότητες καλύπτουν τα διαστήματα 21-9-2021 έως 21-10-2021 και 12-11-2021 έως 12-

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

12-2021, όχι δε την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της (01.11.2021) και ο κρινόμενος λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

Ομοίως, δεκτός γίνεται και ο ισχυρισμός περί μη προσήκουσας υποβολής του Ενιαίου Πιστοποιητικού Δικαστικής Φερεγγυότητας, καθώς το προσκομισθέν πιστοποιητικό με ημερομηνία 02.12.2021 (βλ. αρχείο «B1.γ1 Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας ....pdf») δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του όρου 2.2.9.2 Β1 γ' της Διακήρυξης, εφόσον δεν έχει εκδοθεί τρεις μήνες πριν την υποβολή του.

Ωστόσο, οι δύο παραπάνω πλημμέλειες σχετικά με την προσκόμιση της φορολογικής ενημερότητας και του πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας από την εταιρεία «...» δεν οδηγούν στον άμεσο αποκλεισμό της, αλλά, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 2 του ν.4412/2016 η αναθέτουσα αρχή όφειλε να καλέσει την παραπάνω εταιρεία, ώστε να συμπληρώσει ή/και να διασαφηνίσει τα στοιχεία αυτά. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να γίνουν δεκτοί οι υπό κρίση λόγοι και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να ασκήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 103 ν.4412/2016 αρμοδιότητά της κατά τα παραπάνω (βλ. και ΕΑ ΣτΕ 37/2021, σκ. 21, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 14).

Τέλος, ο λόγος προσφυγής περί έλλειψης ψηφιακής υπογραφής στις τέσσερις υπεύθυνες δηλώσεις της «...», οι οποίες προσκομίσθηκαν κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, γίνεται δεκτός ως βάσιμος, καθώς η παραπάνω εταιρεία είχε την υποχρέωση να υποβάλλει αυτά με ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον όρο 2.4.2.5 της Διακήρυξης. Σε κάθε περίπτωση πάντως η παραπάνω προβαλλόμενη έλλειψη δεν θα μπορούσε να οδηγήσει στον αποκλεισμό της «...», χωρίς την προηγούμενη κλήση της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 103 του ν. 4412/2016, εφόσον η καταρχήν προσήκουσα προσκόμιση των επίμαχων εγγράφων με το απαιτούμενο περιεχόμενο δεν αμφισβητείται και επομένως ο υπό κρίση λόγος θα πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να ασκήσει την

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

προβλεπόμενη στο άρθρο 103 ν.4412/2016 αρμοδιότητά της κατά τα παραπάνω (βλ. και ΕΑ ΣτΕ 37/2021, σκ. 21, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 14).

22. Με τον **τρίτο προβαλλόμενο λόγο της προσφυγής**, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απόφασης ανάδειξης της διαγωνιζόμενης εταιρείας «...» ως προσωρινής αναδόχου για το τμήμα 4 του διαγωνισμού ισχυριζόμενη ότι κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης: **(α)** η παραπάνω εταιρεία, αν και περιέλαβε στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής την απαιτούμενη ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα ωστόσο δήλωσε αντίθετα στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ ότι δηλαδή δεν δύναται να προσκομίσει τις εν λόγω βεβαιώσεις. Ισχυρίζεται επίσης ότι, αν και η αναθέτουσα αρχή όφειλε να τη καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων προς άρση της αντίφασης αυτής, εντούτοις δεν το έπραξε, με αποτέλεσμα η προσφορά της να καταστεί απορριπτέα λόγω αντίφασης μεταξύ ΕΕΕΣ και φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής, **(β)** Η «...» στο ΕΕΕΣ μέρος IV, Κριτήρια επιλογής, παρ. Α . Καταλληλόλητα, στις ενότητες Εγγραφή στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο & Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο, παρέχει τη σχετική ηλεκτρονική τεκμηρίωση με κοινή αναφορά στο ίδιο έγγραφο δηλαδή στο πιστοποιητικό εγγραφής στο επιμελητήριο ..., ενώ όφειλε να αναφέρει στη δεύτερη περίπτωση το πιστοποιητικό εγγραφής της στο ΓΕΜΗ καθώς πρόκειται για δύο διαφορετικά Μητρώα. Ισχυρίζεται επίσης ότι η υποψήφια εταιρεία υπέβαλλε το πιστοποιητικό εγγραφής στο επιμελητήριο ..., ενώ αντίθετα παρέλειψε να προσκομίσει πιστοποιητικό εγγραφής της στο ΓΕΜΗ και παρόλα αυτά η αναθέτουσα αρχή δεν την κάλεσε σε παροχή διευκρινίσεων ως όφειλε, **(γ)** Η «...» στο στάδιο υποβολής προσφορών προσκόμισε δύο υπεύθυνες δηλώσεις (i) εγγύησης προϊόντος και (ii) μη συνδρομής καταδικών για παραβάσεις της φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας βάσει του όρου 2.2.3. στο πρόσωπο του εκπροσώπου της υποψηφίας, χωρίς προηγμένη ψηφιακή υπογραφή και **(δ)** Η «...» για το προσφερόμενο είδος «προσομοιωτής οδήγησης» δεν προσκόμισε κανένα έγγραφο και δεν απέδειξε ότι διαθέτει τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης ήτοι «πλατφόρμα προσομοίωσης κίνησης (οδήγησης) ..... με .....κάθισμα οδήγησης με ζώνη στήριξης τεσσάρων σημείων και χειριστήρια για τιμόνι,

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

πεταλιέρα και κιβώτιο ταχυτήτων», «...σετ τροχών και ποδιών για εύκολη μεταφορά».

23. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αντικρούει τους ανωτέρω ισχυρισμούς ως αβάσιμους υποστηρίζοντας ότι:

-Ως προς τον υπό **(α)** ισχυρισμό: Ορθά η Επιτροπή του Διαγωνισμού κατά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής στα οποία περιλαμβάνεται και το ΕΕΕΣ έκανε δεκτή την προσφορά της διαγωνιζόμενης εταιρείας, «...» για το λόγο ότι αυτή συμπλήρωσε ορθά τα σχετικά πεδία του ΕΕΕΣ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)». Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα εταιρεία, «...» στο Μέρος III πεδίο Β του ΕΕΕΣ «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης» δήλωσε «ΟΧΙ» δεσμευόμενη ότι δεν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης προσκομίζοντας πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ, απόλυτα συμμορφούμενη με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη.

-Ως προς τον υπό **(β)** ισχυρισμό: Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.4 «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» και 2.2.9.2. «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι διαζευκτικά, είτε σε επαγγελματικό μητρώο, είτε σε εμπορικό μητρώο και για την απόδειξη θα πρέπει να προσκομίσουν το αντίστοιχο πιστοποιητικό/βεβαίωση. Στην προκειμένη περίπτωση στο υποβληθέν ΕΕΕΣ, στο πεδίο, Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, Α: Καταλληλότητα, Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο, ορθά έχει καταχωριστεί η εγγραφή στο Επιμελητήριο ... με το Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων με αριθμό .../26-10-21. Το γεγονός ότι ο οικονομικός φορέας «...» καταχώρισε τα ίδια στοιχεία σε δύο διαφορετικά πεδία του ΕΕΕΣ, τα οποία σύμφωνα με τη Διακήρυξη συμπληρώνονται διαζευκτικά δεν καθιστά τις παραπάνω δηλώσεις αντιφατικές, διότι και μόνο με την απάντησή του στο πεδίο «Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο του ΕΕΕΣ καλύπτει

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

τους όρους που τίθενται στην Διακήρυξη» στα άρθρα 2.2.4 και 2.2.9.2 ήτοι εγγραφή στο εμπορικό μητρώο και προσκόμιση πιστοποιητικού του εμπορικού μητρώου. Ισχυρίζεται επίσης, ότι σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, το ΕΕΕΣ συναρτάται με τους όρους της διακήρυξης και ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να αποκλείουν οικονομικούς φορείς λόγω μη συμπλήρωσης ή εσφαλμένης συμπλήρωσης από τους τελευταίους πεδίων του ΕΕΕΣ, τα οποία αφορούν σε στοιχεία που δεν συνδέονται με όρους της διακήρυξης. Περαιτέρω, ο οικονομικός φορέας «...» έχει προσκομίσει στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής δύο πιστοποιητικά, ένα του Επιμελητηρίου ... και ένα του ΓΕΜΗ (υπ. αριθμ. πρωτ. .../26-10-2021 Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων από το Εμπορικό Τμήμα του Επιμελητηρίου ... και το υπ. αριθμ. πρωτ. .../26-10-2021 Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ). Ομοίως, στα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης περιλαμβάνονται δύο πιστοποιητικά: α. το Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων από το Εμπορικό Τμήμα του Επιμελητηρίου ... με αριθμό .../17-03-2022 και β. το Γενικό Πιστοποιητικό του Γ.Ε.ΜΗ με αριθμό .../16-03-2022.

Ως προς τον **(γ)** ισχυρισμό: Σε κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν προβλέπεται υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής υπεύθυνων δηλώσεων πλην των εγγράφων του ΕΕΕΣ, της συνοδευτικής με αυτό σχετικής υπεύθυνης δήλωσης, της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς. Στη προκειμένη περίπτωση, τα ανωτέρω έγγραφα, υποβληθέντα εκ μέρους του οικονομικού φορέα «...» φέρουν ψηφιακή υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη. Επιπροσθέτως, οι δύο (2) Υπεύθυνες Δηλώσεις έχουν υπογραφεί μέσω της πλατφόρμας του e-gon, επομένως δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία για την ταυτότητα και ιδιότητα των δηλούντων.

Ως προς τον **(δ)** ισχυρισμό: Η υποψήφια εταιρεία «...» για το ΤΜΗΜΑ 4 της Διακήρυξης, προσφέρει την πλατφόρμα προσομοίωσης οδήγησης ... με όλα τα παρελκόμενα, η οποία και καλύπτει το σύνολο των προδιαγραφών της Διακήρυξης. Η ... έχει αρθρωτή σχεδίαση με εξαρτήματα βιομηχανικού επιπέδου, παρέχοντας πλήρη υποστήριξη τεχνολογιών VR. Συνοδεύεται από

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

κάθισμα οδήγησης με ζώνη στήριξης τεσσάρων σημείων, και χειριστήρια για τιμόνι, πεταλιέρα και κιβώτιο ταχυτήτων, το λογισμικό διαχείρισης της πλατφόρμας QubicManager, καθώς επίσης συνοδεύεται και από SDK για ενσωμάτωση σε custom εφαρμογές, και ιδιαίτερα εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας (VR) σε UNITY. Επίσης, στο τμήμα Δ. Πίνακες Τεχνικών Χαρακτηριστικών της προσφοράς της εταιρείας «...», συμπεριλαμβάνεται ο πλήρης πίνακας τεχνικών χαρακτηριστικών της προσφερόμενης πλατφόρμας, με σαφείς παραπομπές στα σχετικά τεχνικά φυλλάδια, όπου περιλαμβάνεται και συνοδευτικό σετ τροχών και ποδιών για εύκολη μεταφορά. Η αναθέτουσα αρχή, σημειώνει επίσης ότι η προσφορά της προσφεύγουσας περιλαμβάνει ακριβώς το ίδιο σύστημα, από τον ίδιο ακριβώς προμηθευτή, και περιλαμβάνει ακριβώς το ίδιο τεχνικό φυλλάδιο και παραπομπές.

24. Μετά τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης επί των παραπάνω λόγων προσφυγής γίνονται δεκτά τα εξής:

Σχετικά με τον πρώτο παραπάνω ισχυρισμό, κατά τον οποίο η «...» έχει υποπέσει σε αντιφάσεις ως προς τις δηλώσεις της στο ΕΕΕΣ σχετικά με τη μη ύπαρξη οφειλών φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, γίνεται δεκτό ότι αυτός προβάλλεται αβάσιμα. Και αυτό γιατί το ΕΕΕΣ της πιο πάνω εταιρείας συμπληρώθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)», από το περιεχόμενο της οποίας προκύπτει ότι η συμμετέχουσα εταιρεία δεν είχε καν την υποχρέωση να συμπληρώσει τα επίμαχα πεδία του Μέρους II του ΕΕΕΣ, αντίθετα η σαφής αρνητική δήλωσή της στο ειδικό σχετικό Μέρος III πεδίο Β του ΕΕΕΣ «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης», παρέχει την απαιτούμενη δέσμευση ότι δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, ενώ προσκομίσθηκαν και τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

ενημερότητας σε ισχύ. Συνεπώς, ο υπό κρίση ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Σχετικά με τον δεύτερο προβαλλόμενο ισχυρισμό που αφορά την εσφαλμένη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ στο Μέρος IV, «Κριτήρια επιλογής παρ. Α Καταλληλότητα» και τη μη προσκόμισης πιστοποιητικού εγγραφής στο ΓΕΜΗ, γίνεται δεκτό ότι, όπως ορθά ισχυρίζεται και η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, στο άρθρο 2.2.4 της Διακήρυξης «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» ορίζεται ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι διαζευκτικά, είτε σε επαγγελματικό μητρώο είτε σε εμπορικό μητρώο και για την απόδειξη των παραπάνω θα πρέπει να προσκομίσουν το αντίστοιχο πιστοποιητικό/βεβαίωση, σύμφωνα με τον όρο 2.2.9.2 της Διακήρυξης. Στην προκειμένη περίπτωση, «...» δήλωσε στο ΕΕΕΣ της και συγκεκριμένα στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, Α: Καταλληλότητα, Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο και ορθά καταχώρισε την εγγραφή στο Επιμελητήριο ... με το υπ. αριθμ. .../26-10-21 Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι η «...» καταχώρισε τα ίδια στοιχεία σε δύο διαφορετικά πεδία του ΕΕΕΣ, εκ των οποίων το ένα δεν είχε την υποχρέωση να συμπληρώσει, καθώς τα σχετικά κριτήρια επιλογής θα πρέπει να πληρούνται διαζευκτικά δεν καθιστά τις παραπάνω δηλώσεις αντιφατικές, διότι μόνη η απάντησή στο πεδίο «Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο του ΕΕΕΣ» καλύπτει τους όρους που τίθενται στην Διακήρυξη στα άρθρα 2.2.4 και 2.2.9.2, ήτοι την απαίτηση για την εγγραφή στο εμπορικό μητρώο και την προσκόμιση του σχετικού πιστοποιητικού. Συνεπώς, ο κρινόμενος λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Ο τρίτος προβαλλόμενος ισχυρισμός περί έλλειψης ηλεκτρονικής υπογραφής σε δύο υπεύθυνες δηλώσεις της «...», οι οποίες κατατέθηκαν κατά την υποβολή της προσφοράς της (βλ. αρχεία με τις ονομασίες «Υπεύθυνη δήλωση για εγγύηση.pdf» και «Υπεύθυνη Δήλωση.pdf»), γίνεται δεκτός ως βάσιμος, καθώς η παραπάνω εταιρεία είχε την υποχρέωση να υποβάλλει αυτά με ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον όρο 2.4.2.5 της Διακήρυξης. Η παραπάνω δε πλημμέλεια δεν μπορεί να θεραπευθεί με τη

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

διαδικασία που ορίζει το αρ. 102 ν. 4412/2016, καθώς πρόκειται για έλλειψη του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής της «...» και τυχόν κλήση σε συμπλήρωση της προσφοράς της κατά τα παραπάνω θα οδηγούσε σε ανεπίτρεπτη τροποποίηση αυτής.

Τέλος, ο τέταρτος προβαλλόμενος ισχυρισμός περί μη πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης σχετικά με το προσφερόμενο είδος «πλατφόρμα προσομοίωσης κίνησης (οδήγησης)» προβάλλεται αφενός χωρίς έννομο συμφέρον, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα προσφέρει ακριβώς την ίδια πλατφόρμα προσομοίωσης κίνησης (οδήγησης) του ίδιου κατασκευαστή με τα ίδια ακριβώς τεχνικά χαρακτηριστικά (βλ. δύο αρχεία προσφοράς της προσφεύγουσας “...-προσφερόμενα 4- signed.pdf” και «...- συμμόρφωση4- signed.pdf») αφετέρου από τον έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών της παρεμβαίνουσας «...» (βλ. δύο αρχεία προσφοράς της παρεμβαίνουσας “....pdf” και “ΤεχνικήΠροσφορά-Τμήμα4-signed.pdf”) προκύπτει ότι για το επίμαχο προσφερόμενο είδος αποδεικνύεται η εκπλήρωση των απαιτούμενων από τη διακήρυξη τεχνικών προδιαγραφών. Συνεπώς ο λόγος αυτός της προσφυγής ομοίως απορρίπτεται ως αβάσιμος.

25. Με τον **τέταρτο προβαλλόμενο λόγο**, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ανάδειξης της «...» ως οριστικής αναδόχου του διαγωνισμού για το Τμήμα 4 ισχυριζόμενη ότι στο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης η παραπάνω εταιρεία προσκόμισε την υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της με ημερομηνία 16.03.2022 με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του από το e-γον, η οποία δεν φέρει την απαιτούμενη ψηφιακή υπογραφή, κατά παράβαση των οικείων όρων της διακήρυξης.

26. Η αναθέτουσα αρχή επί του παραπάνω ισχυρισμού αντιτάσσει ότι η «...» υπέγραψε ψηφιακά το ΕΕΕΣ, τη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, την τεχνική και οικονομική προσφορά εκπληρώνοντας έτσι την υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής σε συγκεκριμένα έγγραφα σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη. Με βάση τα όσα έχουν ήδη γίνει δεκτά σε προηγούμενες

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

σκέψεις της παρούσας κατά την εξέταση όμοιων ισχυρισμών κατά άλλων διαγωνιζομένων εταιρειών ο παραπάνω ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής δεν ευσταθεί, καθώς η παραπάνω εταιρεία είχε την υποχρέωση να υποβάλλει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης την επίμαχη Υπεύθυνη Δήλωση (βλ. αρχείο με την ονομασία «Υπεύθυνη Δήλωση.pdf») με ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον όρο 2.4.2.5 της Διακήρυξης. Ωστόσο, η παραπάνω προβαλλόμενη έλλειψη δεν θα μπορούσε να οδηγήσει στον αποκλεισμό της «...», χωρίς την προηγούμενη κλήση της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 103 του ν. 4412/2016, εφόσον η καταρχήν προσήκουσα προσκόμιση των επίμαχων εγγράφων με το απαιτούμενο περιεχόμενο δεν αμφισβητείται. Επομένως, ο υπό κρίση λόγος θα πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να ασκήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 103 ν.4412/2016 αρμοδιότητά της κατά τα παραπάνω (βλ. και ΕΑ ΣτΕ 37/2021, σκ. 21, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 14).

27. Με τον **πέμπτο προβαλλόμενο λόγο** η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς της για το Τμήμα 2 για το λόγο ότι δεν πληρούσε τις προδιαγραφές που περιγράφονται στη Διακήρυξη (Παράρτημα Ι, Τμήμα 2) και αφορούσαν την προμήθεια φορητού Η/Υ «με ολοκληρωμένο σύστημα VR Backpack». Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι σε κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν γίνεται λόγος για «ολοκληρωμένο σύστημα backpack» και εξ αυτού του λόγου η Επιτροπή του διαγωνισμού έκρινε αυθαίρετα την απόρριψη της προσφοράς της για το Τμήμα 2 του διαγωνισμού. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή του Διαγωνισμού δεν αναφέρει, ούτε προσδιορίζει ποια τεχνική προδιαγραφή δεν πληρούσε η τεχνική της προσφορά.

28. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αντικρούει τον παραπάνω ισχυρισμό αναφέροντας ότι σύμφωνα με τη Διακήρυξη του διαγωνισμού για το ΤΜΗΜΑ 2 ζητούνται δύο (2) διακριτά είδη: 1. Φορητός Υπολογιστής τύπου laptop με υποστήριξη VR, 2. Φορητός Υπολογιστής τύπου backpack με υποστήριξη VR. Επιπλέον, ως προς τον Η/Υ τύπου back pack, η αναθέτουσα αρχή, στις απόψεις της παραθέτει φωτογραφία του συγκεκριμένου είδους

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

στην οποία απεικονίζεται ένας χρήστης φορητού Η/Υ backpack, ο οποίος φέρει τον Η/Υ ως «ένδυμα» στην πλάτη του. Η αναθέτουσα αρχή, υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα που ανήκει στο χώρο της τεχνολογίας όφειλε να γνωρίζει το απαιτούμενο είδος (υπολογιστή τύπου backpack) από τις αναλυτικές τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης. Καταλήγει δε ότι ορθά απορρίφθηκε η προσφορά της αποτελούμενη από έναν φορητό Η/Υ τύπου laptop μαζί με ένα σακίδιο πλάτης για την μεταφορά του, καθώς δεν πληροί ούτε κατ' ελάχιστον τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές.

Από τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και ιδίως της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας (βλ. ηλεκτρονικά αρχεία με τις ονομασίες «2.2.11 ... .pdf», «2.2.12.pdf» και «2.2.pdf») προκύπτει ότι πράγματι ο προσφερόμενος από την προσφεύγουσα εξοπλισμός αποτελεί συνδυασμό περισσότερων αυτόνομων προϊόντων, και όχι τη συστηματική κατασκευή που απαιτεί η διακήρυξη. Σε κάθε δε περίπτωση, η αντιδιαστολή της διατύπωσης των δύο διαφορετικών ειδών για το Τμήμα δύο «τύπου laptop» και «τύπου backpack» επαρκεί να την ακριβή κατανόηση σχετικά με τα ζητούμενα είδη από προσφέροντες που δραστηριοποιούνται στην οικεία αγορά και μη δικαιολογημένα η προσφεύγουσα προσέφερε και στις δυο περιπτώσεις συσκευή «τύπου laptop» με μόνη διαφοροποίηση για το δεύτερο είδος την πρόσθετη προσφορά τσάντας μεταφοράς. Άλλωστε, η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να ζητήσει διευκρινίσεις από την αναθέτουσα αρχή κατά το στάδιο υποβολής προσφορών, εφόσον θεωρούσε ότι συντρέχει περίπτωση ασάφειας. Με δεδομένα τα παραπάνω, ο υπό κρίση ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

29. Με τον **έκτο προβαλλόμενο λόγο** η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς της για το Τμήμα 9 που αφορά στην προμήθεια πλήρους 3D κελιού εικονικής πραγματικότητας με C.A.V.E. με ανίχνευση θέσης/κίνησης του χρήστη και σύστημα surround ήχου, για το λόγο ότι δεν πληρούσε τις αναλυτικές τεχνικές προδιαγραφές που περιγράφονται στο άρθρο 2.4 και στον Πίνακα του Παραρτήματος Ι στη σελ. 87 της Διακήρυξης και συγκεκριμένα επειδή: δεν δόθηκε προσχέδιο υλοποίησης (mockup) με διάταξη της αρχιτεκτονικής και των λειτουργικών συνδέσεων, όπως απαιτείται

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

από την προδιαγραφή του Πίνακα με αριθμό 7. Αντί αυτού, προσκομίστηκαν δύο αρχεία, το «projection screen diagram» και το «Projection screen results» τα οποία δεν συνιστούν προσχέδιο υλοποίησης του προσφερόμενου είδους, καθώς δεν παρέχουν πληροφορίες για την κατασκευή (σκελετός, υλικά, στατικότητα), για το εμβαδό του εσωτερικού χώρου προβολής και για την γωνία θέασης. Περαιτέρω, δεν αποδεικνύεται η απόδοση υψηλής ποιότητας γραφικών (Κριτήριο 2.1) διότι στην παραπομπή τεκμηρίωσης παρατίθεται εικόνα η οποία δεν προέρχεται από την υποψήφια εταιρεία (...) αλλά προέρχεται από το ... (2012) ... και αναφέρεται σε εγκατάσταση του 2012 του ... του .... Επιπλέον, εντοπίστηκε αναντιστοιχία στην τεχνική προσφορά της υποψηφίας που αφορά στο κριτήριο 1.2 του Πίνακα του Παραρτήματος Ι σύμφωνα με το οποίο *«1.2. Το κελί μπορεί να είναι σε διάταξη τραπεζοειδούς (με τρεις πλευρές), ημικυκλίου/οβάλ, θόλου ή και εξάγωνου (με τρεις ή τέσσερις πλευρές). Ο σχεδιασμός να επιτρέπει την θέαση του προβαλλόμενου υλικού από θεατές που βρίσκονται και εκτός κελιού, έχοντας ανοιχτή την μία όψη του σχήματος»*, διότι αφενός η υποψήφια εταιρεία (...) δηλώνει ότι εκπληρώνει αυτήν την τεχνική προδιαγραφή ωστόσο στο προσκομιζόμενο αρχείο τεκμηρίωσης «projection screen results» απεικονίζεται σύστημα τετάρτου θόλου με προβολή επί του δαπέδου. Τέλος, στην τεχνική προσφορά της εν λόγω υποψηφίας δεν περιέχεται πουθενά η διάταξη των λειτουργικών συνδέσεων.

30. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αντικρούει τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ως αβάσιμους και ειδικότερα ισχυρίζεται ότι: Το προσχέδιο προτεινόμενης λύσης (mockup) (φυσικού ή ψηφιακού) είχε σκοπό να δώσει στην Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού τις βασικές διαστάσεις, μορφολογία και χωροταξία της προτεινόμενης κατασκευής, ώστε να κατανοήσει το προσφερόμενο είδος και να προβεί στην αξιολόγηση των προτεινόμενων λύσεων και τη συμμόρφωση αυτών ως προς τις απαιτήσεις του Διαγωνισμού, χωρίς αοριστίες και πολλαπλές ερμηνείες. Η προσφεύγουσα αντί να καταθέσει προσχέδιο προτεινόμενης λύσης (mockup), κατέθεσε ένα αρχείο στοιχειώδους κάτοψης (PDF - «Projection screen diagram») από το οποίο δεν προέκυπτε κανένα στοιχείο ικανό προς

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

αξιολόγηση από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού και επιπλέον: • έλειπε η όποια αναφορά στο ύψος, μην απαντώντας έτσι στο κριτήριο 1.1 «Να προσαρμόζεται σε χώρο διαστάσεων 9m x 5m και 4m ύψος», επί του οποίου παραπέμπει στο ίδιο αρχείο, • έλειπε η αναφορά στη μικρή και μεγάλη διάσταση του οβάλ σε μέτρα, ή οποιαδήποτε άλλη διάσταση που θα επέτρεπε στην Αναθέτουσα Αρχή να εξάγει ασφαλές συμπέρασμα ως προς: την πλήρωση του κριτηρίου 1.2: «Ο εσωτερικός χώρος που περικλείεται από τον σχηματισμό των επιφανειών προβολής (panels) του κελιού να έχει εμβαδό τουλάχιστον 12 τ.μ.», επί του οποίου η εταιρεία ... πάλι παραπέμπει στο αρχείο αυτό ως τεκμηρίωση, την πλήρωση του κριτηρίου 1.3: «Η διάταξη των επιφανειών προβολής να καλύπτει εύρος οπτικού πεδίου τουλάχιστον 160 μοίρες». Συνοψίζοντας, η αναθέτουσα αρχή, αναφέρει ότι η προσφεύγουσα παραπέμπει για 4 διαφορετικά κριτήρια του πίνακα συμμόρφωσης στο ίδιο αρχείο (PDF - «Projection screen diagram»), από το οποίο κανένα συμπέρασμα δεν μπορεί να εξαχθεί ως προς την πλήρωση των κριτηρίων αυτών.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, υποστηρίζει ότι σχετικά με την απόδειξη της απόδοσης υψηλής ποιότητας γραφικών (κριτήριο 2.1), η προσφεύγουσα παραπέμπει στο αρχείο «Projection screen - result» ως το μοναδικό υλικό τεκμηρίωσης το οποίο είναι μία ασπρόμαυρη φωτογραφία (όχι από δική της υλοποίηση αλλά από μία εγκατάσταση στην ... το 2012 που βρέθηκε αυτούσια σε μία επιστημονική δημοσίευση), από την οποία δεν εξάγεται καμία χρήσιμη πληροφορία. Επιπρόσθετα, η ισχύς και ικανότητα του υπολογιστή που προτείνει η προσφεύγουσα, έχει κριθεί από την πλήρωση του κριτηρίου 6.1 «Graphics workstation υψηλής υπολογιστικής δύναμης με γραφικά επιπέδου ...», και δεν αφορά στο κριτήριο 2.1. Οι δυνατότητες του προβολικού ... που επικαλείται είναι εκτός προδιαγραφών, αφού δεν έχει τη δυνατότητα τρισδιάστατης προβολής (3D).

Επίσης, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι, όπως συνομολογεί και η ίδια η προσφεύγουσα, το προσκόμισθεν από την ίδια αρχείο «projection screen results» ως στοιχείο τεκμηρίωσης για την εκπλήρωση των κριτηρίων με αριθμούς 7 και 2.1. του Πίνακα στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης (σελ 89), δεν

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

απαιτείτο από τις τεχνικές προδιαγραφές. Ακόμα, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι εφόσον δεν παραδόθηκε κατάλληλο προσχέδιο προτεινόμενης λύσης (mockup) από την προσφεύγουσα ή οποιαδήποτε άλλη τεκμηρίωση, όπως το φυλλάδιο κάποιου κατασκευαστή τέτοιων συστημάτων, δεν μπορεί να γίνει κατανοητό πώς ακριβώς είναι το συγκεκριμένο «modular και αυτοστήριχτο σύστημα», με ποιον τρόπο αλλάζει σχήμα από οβάλ σε ημιθόλο με προβολή στο πάτωμα, και πώς τα προβολικά προσαρμόζονται σε αυτό, αλλάζοντας μάλιστα θέση κατά τη μεταβολή του σχήματος. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει ότι ο τρόπος συνδεσμολογίας των επιμέρους στοιχείων του Κελιού το οποίο απαρτίζεται από διάφορα «συστατικά» (προβολικά, υπολογιστή, σύστημα ήχου κ.λπ.) τα οποία θα πρέπει να συνδεθούν τόσο μεταξύ τους με διάφορες καλωδιώσεις, όσο και με το δίκτυο ρεύματος και το διαδίκτυο, πρέπει να γνωστοποιείται από την υποψήφια εταιρεία στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου η τελευταία να προβεί εγκαίρως στις απαραίτητες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις (UPS, πίνακες ρεύματος, δίκτυο υπολογιστών κ.λπ.) του χώρου στον οποίο θα γίνει η τελική εγκατάσταση του υπό προμήθεια συστήματος από τον Ανάδοχο. Η προσφεύγουσα δεν παρέδωσε με την προσφορά της το κατά τα ανωτέρω σχέδιο σύνδεσης όπως απαιτείτο. Συνεπώς, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «στο mockup που καταθέσαμε υπάρχει η θέση των βινεοπροβολέων, είναι το μοναδικό λειτουργικό κομμάτι του συστήματος στον χώρο προβολής», είναι ανακριβής σύμφωνα με τα όσα προηγήθηκαν.

31. Από τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης επί των παραπάνω ισχυρισμών γίνεται δεκτό ότι βάσιμα προβάλλονται οι λόγοι απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας για το Τμήμα 9 της Διακήρυξης από την αναθέτουσα αρχή αλλά και από την δεύτερη παρεμβαίνουσα εταιρεία, «...» διότι πράγματι τα προσκομιζόμενα από την προσφεύγουσα αρχεία «projection screen diagram» και «projection screen results» δεν εξυπηρετούν τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής για την παροχή προσχεδίου υλοποίησης (mockup) με διάταξη της αρχιτεκτονικής και των λειτουργικών συνδέσεων του

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

προμηθευόμενου είδους, ήτοι πλήρους 3D κελιού εικονικής πραγματικότητας. Και αυτό γιατί το mock up (προσχέδιο) είναι ένα εργαλείο το οποίο αναπαριστά υπό κλίμακα την εφαρμογή και τη λειτουργία του προσφερόμενου είδους, έτσι ώστε να γίνονται αντιληπτά, ως οπτικά δεδομένα τα χαρακτηριστικά που έχουν να κάνουν με τον σκελετό, τα υλικά, την στατικότητα, γενικά τη μορφολογία της κατασκευής του προσφερόμενου είδους, για να είναι δυνατή η εκτίμηση της λειτουργικότητας της σε σχέση με τις υπόλοιπες τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης. Δεδομένων όλων των παραπάνω, ο υπό κρίση λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

32. Με τον **έβδομο προβαλλόμενο λόγο** της προσφυγής, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ανάδειξης της εταιρείας «...» ως προσωρινής αναδόχου για το Τμήμα 9 της Διακήρυξης ισχυριζόμενη ότι: **α.** κατά παράβαση του όρου 2.4.6. της Διακήρυξης, η διαγωνιζόμενη εταιρεία «...» προσκόμισε ΕΕΕΣ με ελλιπείς και αντιφατικές δηλώσεις, διότι, ενώ δήλωσε ότι δεν είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά, προσκόμισε τελικά ασφαλιστική ενημερότητα, εκδοθείσα ηλεκτρονικά, **β.** κατά παράβαση των όρων 2.4.2.1. και 2.4.3.1. της Διακήρυξης, η διαγωνιζόμενη εταιρεία «...» προσκόμισε την με ημερομηνία 1.11.2021 υπεύθυνη δήλωση χωρίς να φέρει ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας, **γ.** κατά παράβαση του όρου 2.2.4 της Διακήρυξης «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας», η «...» δεν παρουσιάζει συναφή δραστηριότητα με το αντικείμενο του διαγωνισμού, διότι μόνη η καταγραφή στο καταστατικό της «Υπηρεσίες λύσεων πληροφορικής», δεν αποδεικνύει τα παραπάνω, καθώς αναφέρεται σε υπηρεσίες μηχανοργάνωσης, οι οποίες δεν σχετίζονται με τη διακήρυξη δραστηριότητα που απαιτεί η διακήρυξη και σχετίζεται με την παροχή υπηρεσιών λύσεων πληροφορικής στην εικόνα και τον ήχο, **δ.** κατά παράβαση των τεχνικών προδιαγραφών που ορίζονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης (σελ 89), ο προσφερόμενος ενισχυτής ήχου ισχύος 125W υπολείπεται της απαιτούμενης από τη Διακήρυξη ισχύος που ορίζεται σε «τουλάχιστον 400 W». Επιπλέον, η διαγωνιζόμενη εταιρεία, «...» προσφέρει αντί του απαιτούμενου ηλεκτρονικού υπολογιστή ελέγχου (προδιαγραφή 6,

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

σελ 89), μόνο κάρτα γραφικών και συνεπώς η τεχνική της προσφορά δεν συνάδει με τις απαιτούμενες προδιαγραφές του διαγωνισμού.

33. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αιτείται την απόρριψη των προβαλλόμενων ισχυρισμών της προσφεύγουσας αντιτάσσοντας τα παρακάτω:

Ως προς τον υπό ανωτέρω **α.** η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι ορθά η Επιτροπή του Διαγωνισμού έκανε δεκτή την προσφορά της διαγωνιζόμενης εταιρείας, «...» για το λόγο ότι αυτή συμπλήρωσε προσηκόντως τα σχετικά πεδία του ΕΕΕΣ σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)». Ειδικότερα, η «...» ορθά απάντησε «ΟΧΙ» στο κύριο ερώτημα, ενώ λόγω της αρνητικής απάντησης στο κύριο ερώτημα δεν είχε την υποχρέωση απαντήσει στα υποερωτήματα (α) έως (ε) και κατά συνέπεια, οποιαδήποτε απάντηση σε αυτά δεν ασκεί επιρροή στην ορθή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ αναφορικά με την τήρηση των φορολογικών και ασφαλιστικών της υποχρεώσεων. Μάλιστα, η αρνητική απάντηση της «...» στο ειδικό Μέρος III Β' του ΕΕΕΣ «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης», παρέχει επαρκή δέσμευση για την απόδειξη της μη συνδρομής των σχετικών λόγων αποκλεισμού.

Ως προς τον υπό **β.** λόγο προσφυγής η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι σε κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν προβλέπεται υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής υπεύθυνων δηλώσεων πλην των εγγράφων του ΕΕΕΣ, της συνοδευτικής με αυτό σχετικής υπεύθυνης δήλωσης, της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς. Στη προκειμένη περίπτωση, ο οικονομικός φορέας «...» υπέβαλλε τα σχετικά έγγραφα, φέροντα ψηφιακή υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη. Επιπρόσθετα, η με ημερομηνία 01.11.2021 Υπεύθυνη Δήλωση έχει υπογραφεί μέσω της πλατφόρμας του e-gon, επομένως δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία για την ταυτότητα και ιδιότητα του δηλούντα.

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

Ως προς τον γ. λόγο προσφυγής η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι ένα κελί εικονικής πραγματικότητας δεν αποτελεί εξειδικευμένο οπτικοακουστικό εξοπλισμό όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, αλλά σύνθετο πληροφοριακό σύστημα υψηλών απαιτήσεων και συγκεκριμένα ενοποίησης υλικού, λογισμικού, τεχνολογιών εντοπισμού στον τρισδιάστατο χώρο, στερεοσκοπικών προβολών από μηχανές γραφικών πραγματικού χρόνου κ.λ.π.. Υπό το πρίσμα αυτό, προκύπτει συνάφεια της δραστηριότητας της «...» με το αντικείμενο του διαγωνισμού, η οποία τεκμηριώνεται από τα εξής κατατεθέντα έγγραφα: Α. Το υπ. αριθμ. ... Κωδικοποιημένο Καταστατικό άρθρο 3. «Υπηρεσίες λύσεων πληροφορικής» και Β. Την εκτύπωση από την ΑΑΔΕ των στοιχείων Μητρώου – Επιχείρησης η οποία στο πεδίο «Δραστηριότητες Επιχείρησης» αναγράφει «Κωδικός 62011000 – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ», «Κωδικός 62090000– ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ» και «Κωδικός 63111300– ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ».

Ως προς τον υπό δ. λόγο προσφυγής η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει ότι ο οικονομικός φορέας «...» κατέθεσε φυλλάδιο που αναφέρει «Ο ... είναι ραδιοενισχυτής home cinema 7.2 καναλιών, **7x125 watts at 8 ohms.**». Η Επιτροπή του Διαγωνισμού προκειμένου να διαπιστώσει την ακρίβεια των παρεχόμενων στοιχείων επισκέφθηκε τον ιστότοπο της εταιρείας ... και διαπίστωσε ότι αφενός μεν δεν υπήρχε διαθέσιμο φυλλάδιο για το συγκεκριμένο ενισχυτή (ώστε να δοθεί από την προσφέρουσα) παρά μόνο ιστοσελίδα του προϊόντος, αφετέρου το βιβλίο οδηγιών του κατασκευαστή, που βρίσκεται μέσω υπερσυνδέσμου από την ίδια σελίδα, ανέφερε καθαρά ότι ο ενισχυτής έχει όντως αυτή την ισχύ, ήτοι 125 watt ανά κανάλι (έξοδο) ήχου, συνολικά δηλαδή 875 watts, και ως εκ τούτου, ορθά έγινε αποδεκτή η προσφορά της «...».

34. Από τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης ο πρώτος ισχυρισμός της προσφεύγουσας κατά της «...» απορρίπτεται ως αβάσιμος, με βάση τα όσα

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

κρίθηκαν κατά την εξέταση προηγούμενων όμοιων ισχυρισμών. Και αυτό γιατί το ΕΕΕΣ της πιο πάνω εταιρείας συμπληρώθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κατευθυντήρια οδηγία 23 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, από το περιεχόμενο της οποίας προκύπτει ότι η συμμετέχουσα εταιρεία δεν είχε καν την υποχρέωση να συμπληρώσει τα επίμαχα πεδία του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, αντίθετα η σαφής αρνητική δήλωσή της στο ειδικό σχετικό Μέρος ΙΙΙ πεδίο Β του ΕΕΕΣ «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης», παρέχει την απαιτούμενη δέσμευση ότι δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Σχετικά με το δεύτερο προβαλλόμενο ισχυρισμό περί έλλειψης ηλεκτρονικής υπογραφής στην υπεύθυνη δήλωση της εταιρείας «...» με ημερομηνία 01.11.2021, η οποία προσκομίσθηκε κατά το στάδιο της υποβολής των προσφορών, γίνεται δεκτό ότι αυτός προβάλλεται βάσιμα, καθώς η παραπάνω εταιρεία είχε την υποχρέωση να υποβάλλει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης την επίμαχη Υπεύθυνη Δήλωση (βλ. αρχείο με την ονομασία «ΥΔ_ακρίβειας ιδ.εγγράφων.pdf») με ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον όρο 2.4.2.5 της Διακήρυξης.

Σχετικά με τον τρίτο προβαλλόμενο ισχυρισμό κατά της «...» περί της μη πλήρωσης κριτηρίου ποιοτικής επιλογής, κατά τον οποίο η παροχή υπηρεσιών λύσεων πληροφορικής αποτελεί, κατά τα προβαλλόμενα, ένα γενικό πεδίο παροχής υπηρεσιών χωρίς εξειδίκευση σύμφωνη με το αντικείμενο των ζητούμενων υπηρεσιών γίνεται δεκτό ότι προβάλλεται αβάσιμα. Και αυτό γιατί όπως ορθά ισχυρίζεται και η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις και όπως προκύπτει και από την επισκόπηση των απαιτήσεων της διακήρυξης, η διαμόρφωση χώρου και η προμήθεια εξοπλισμού εικονικής πραγματικότητας δεν απαιτεί απαραίτητα εξειδικευμένο οπτικοακουστικό εξοπλισμό, αλλά ένα σύνθετο πληροφοριακό σύστημα υψηλών απαιτήσεων, το οποίο αποδεικνύει ότι διαθέτει και μπορεί να παρέχει η πιο πάνω εταιρεία, παρέχοντας, μεταξύ άλλων, υπηρεσίες λύσεων πληροφορικής. Άλλωστε, η προσφεύγουσα περιορίζεται σε γενικόλογη αναφορά περί του ότι η παροχή υπηρεσιών λύσεων πληροφορικής *«δεν έχει καμία συνάφεια με την υπόψη*

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

προμήθεια», χωρίς να αναφέρει σε τι ειδικά υστερούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, ο υπό κρίση ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Τέλος, σχετικά με τον τέταρτο προβαλλόμενο ισχυρισμό κατά της «...» περί μη της απόδειξης της ισχύος (τουλάχιστον 400w) του ενισχυτή ήχου αλλά και της μη προσφοράς υπολογιστή ελέγχου κατά την προδιαγραφή 6 του Παραρτήματος Ι (σελ. 89) της Διακήρυξης, γίνονται δεκτοί οι αντίθετοι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα, γίνεται δεκτό ότι, όπως προκύπτει από τα κατατεθέντα έγγραφα, ισχύς των 125 watt αφορά κάθε κανάλι (έξοδο) ήχου του ενισχυτή και άρα το προσφερόμενο είδος διαθέτει συνολική ισχύ 875 watts υπερκαλύπτοντας τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Επιπλέον, η «...» στον πίνακα συμμόρφωσης (προδιαγραφή 6) της προσφοράς της παραπέμπει στο τεχνικό φυλλάδιο προδιαγραφών του συστήματος ... (...pdf) όπου αναφέρεται ευκρινώς η ύπαρξη υπολογιστή καθώς και τα τεχνικά του χαρακτηριστικά (ενότητα Workstation). Συμπληρωματικά επίσης παραπέμπει σε τεχνικά φυλλάδια της κάρτας γραφικών ..., γεγονός το οποίο δεν δημιουργεί σύγχυση ως προς το ότι η «...» δεν προσφέρει στο κελί εικονικής πραγματικότητας μόνο την κάρτα γραφικών, αλλά και τον υπολογιστή που είναι απαραίτητος για την λειτουργία του κελιού, όπως ορθά υποστηρίζει και η αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, και αυτός ο ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

35. Με τον **όγδοο προβαλλόμενο λόγο** η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ανάδειξης της «...» ως οριστικής αναδόχου για το Τμήμα 9 του διαγωνισμού ισχυριζόμενη ότι κατά παράβαση των όρων διακήρυξης η παραπάνω εταιρεία στο στάδιο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν προσκόμισε φορολογική ενημερότητα εκδιδόμενη από την ΑΑΔΕ, που να καλύπτει την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς (1.11.2021) και διεξαγωγής του διαγωνισμού (5.11.2021).

36. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της επί του παραπάνω ισχυρισμού προβάλλει ότι η «...» έχει καταθέσει στα δικαιολογητικά κατακύρωσης

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας το οποίο καλύπτει το διάστημα από 09/03/2022 έως 09/05/2022 (ημερομηνία υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) και το από 11/03/2022 έγγραφο/βεβαίωση από την ΑΑΔΕ, στο οποίο ρητά αναγράφεται ότι «κατά την 01/11/2021, είχαν εξοφληθεί ολοσχερώς τα βεβαιωθέντα χρέη και θα μπορούσε να εκδοθεί φορολογική ενημερότητα». Με τα δεδομένα αυτή η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι με το έγγραφο/βεβαίωση της ΑΑΔΕ με ημερομηνία 11.03.2022 αποδεικνύεται ότι η «...» ήταν ενήμερη τόσο κατά την ημερομηνία υποβολής προσφοράς (1/11/2021) όσο και κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης (10/3/2022) και ως εκ τούτου ορθά αποδέχθηκε τα δικαιολογητικά κατακύρωσής της.

37. Από τη μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης και του κανονιστικού πλαισίου της Διακήρυξης επί του παραπάνω λόγου γίνεται δεκτό ότι στο άρθρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» παρ. Β.1.β. περ. i και ii της Διακήρυξης ορίζεται ότι: *«Β.1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω. ....β) για την παράγραφο 2.2.3.2 πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν: i) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση (α) αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε.. ii) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' πιστοποιητικό εκδιδόμενο από τον e-ΕΦΚΑ. Λαμβανομένου υπόψη του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος των πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, σύμφωνα με τα*

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του Ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι. Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του παρόντος άρθρου από τον προσωρινό ανάδοχο, μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ. ...»

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 104 του Ν. 4412/2016, η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής γίνεται σε τρία στάδια ήτοι κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς στον διαγωνισμό, κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και κατά τη σύναψη της σύμβασης. Ενόψει όλων των παραπάνω και με δεδομένο επίσης ότι η επίμαχη διακήρυξη περιλαμβάνει ρητό όρο – υπόμνηση προς τους συμμετέχοντες, με την οποία τους υποδεικνύει να προβούν στην έγκαιρη έκδοση των απαιτούμενων αποδεικτικών μέσων τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τους, αβάσιμα υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι ορθά αποδέχθηκε τα αποδεικτικά έγγραφα της «...» σχετικά με την εκπλήρωση των φορολογικών της υποχρεώσεων, καθώς η υποβληθείσα απλή βεβαίωση της φορολογικής αρχής λόγω αδυναμίας προσκόμισης της φορολογικής ενημερότητας, καλύπτουσα το χρόνο υποβολής της προσφοράς της δεν αποτελεί το απαιτούμενο κατά τα οριζόμενα στον όρο 2.2.9.2 Β1 της Διακήρυξης αποδεικτικό έγγραφο. Συνεπώς, ο υπό κρίση ισχυρισμός γίνεται δεκτός ως βάσιμος. Ωστόσο, η παραπάνω πλημμέλεια σχετικά με την προσκόμιση της φορολογικής ενημερότητας από την εταιρεία «...» δεν οδηγεί στον άμεσο αποκλεισμό της, αλλά, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 2 του ν.4412/2016 η αναθέτουσα αρχή όφειλε να καλέσει την παραπάνω εταιρεία, ώστε να συμπληρώσει ή/και να διασαφηνίσει το στοιχείο αυτό. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να γίνει δεκτός ο υπό κρίση λόγος και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να ασκήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 103 ν.4412/2016 αρμοδιότητά της κατά τα παραπάνω (βλ. και ΕΑ ΣτΕ 37/2021, σκ. 21, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 14).

38. Κατόπιν όλων των παραπάνω η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, κατά το μέρος αυτής που στρέφεται κατά της αποδοχής των προσφορών και δικαιολογητικών κατακύρωσης των εταιρειών

Αριθμός Απόφασης : Σ453/2023

«...» και «...» και «...» σύμφωνα με το σκεπτικό και να επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

1. Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή κατά το σκεπτικό.
2. Ακυρώνει τις προσβαλλόμενες, κατά το μέρος αυτών με το οποίο έγιναν δεκτές οι προσφορές και τα δικαιολογητικά κατακύρωσης των εταιρειών «...», «...» και «...» σύμφωνα με το σκεπτικό
3. Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.
4. Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παράβολου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 22 Μαρτίου και εκδόθηκε στις 23 Μαρτίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ
Α/Α ΜΑΡΙΝΑ ΜΟΥΤΟΥ**